

Przed 100 laty na łamach prasy na Śląsku Cieszyńskim pisano... (2/3/15)

Data publikacji: 14.03.2015 8:00

Po raz drugi zapraszamy Was do przeglądu prasy sprzed stu lat. Jakie wiadomości podawano na Śląsku Cieszyńskim w czasach I wojny światowej?

- „**Robotnik Śląski**” („Organ Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej”) ostrzega przed wydawanym od pewnego czasu w Ostrawie morawskiej „Ilustrowanym Przeglądem Tygodniowym”. Jak opisują jej redaktorzy jest to pisemko nie posiadające żadnej wartości: ani informatycznej, ani literackiej, a tym bardziej patriotycznej lub kulturalno-polskiej. Nie ukrywajmy, są to najłagodniejsze słowa o ostrawskim piśmie, ponieważ później możemy przeczytać między innymi, że to „najobszerniejsza zatruta studnia, pospolita mierzwa gazeciarska”, założona przez „kliczkę klerykalno-narodowo-demokratycznych łapiduchów”, powstała wyłącznie dla zysków jej wydawcy, bałamuca i odrywająca lud od czytania „pism poważnych”. „Ilustrowany Przegląd Tygodniowy” ma przygotowywać endekom grunt pod ich przyszłą niepolską i nieludową działalność. Czarny PR z początków XX wieku.

- Aby jednak nie było aż tak gorzko, warto zareklamować eksport niezwykle aromatycznej, amerykańskiej kawy, której cena potaniała o pięćdziesiąt procent! Pięć kilogramowych worków na próbę kosztuje tylko dziesięć koron (opłatnie za zaliczką). W ofercie nie brakuje również pierwszego gatunku najlepszej herbaty - zakup pół kilograma to koszt dwóch koron. Poniższą ofertę przedstawia firma eksportowa z Galanty na Węgrzech (obecnie miasto znajduje się w południowo-zachodniej części Słowacji)

- Kolejny numer „Robotnika Śląskiego” (gazeta była wydawana w każdy wtorek oraz piątek wieczorem z datą dnia następnego) przyniósł czytelnikom wiadomość o tzw. popisie dziewiętnastolatków (spisie). Od 20-23 marca od godziny ósmej rano we frysztackim teatrze elektrycznym komisja popisowa będzie przyjmowała urodzonych w roku 1896, zobowiązanych do pospolitego ruszenia. Według ustawy, nieusprawiedliwione nieprzybycie grozi surową karą.

- Teatr elektryczny „**Olympia**” we Frysztacie nie zapomina jednak o swojej standardowej działalności. W programie kina na 13 i 14 marca odnajdziemy m.in.: „Theodora” - historyczny obraz w trzech aktach, którego akcja dzieje się w 312 roku n.e.; komedie „Jej przyjaciółka”, „Wizyta” oraz „Raj we czworo”; film naukowy, a także „Eiko-tydzień Nr. 1.” - obrazki z wojny. Na swoją premierę w następnym tygodniu czeka „Dzieło” Ernesta Reichera - tragedia kinematograficzna w trzech aktach. Ceny miejsc na wszystkich przedstawieniach podwyższone są o dwa halerze na cele opieki wojennej nad żołnierzami.

- Na koniec, spójrzmy do najnowszych wydań „**Gwiazdki Cieszyńskiej**”. Cieszyńska gazeta relacjonuje niedawne imieniny marszałka polnego arcyksięcia Fryderyka. W przededniu uroczystości prawie wszystkie domy w rynku i głównych ulicach zostały udekorowane chorągwiami. Przed mieszkaniem Jego Cesarskiej Wysokości pojawili się zastępcy Wydziału gminnego, przedstawiciele licznych miejscowych towarzystw i korporacji, a także wielu mieszkańców. Mimo zawiei śnieżnej, arcyksiążę Fryderyk wysłuchał ze swojego balkonu serenady przygotowanej przez środowiska śpiewackie, a następnie przyjął w prywatnej audyencji burmistrza oraz przedstawicieli towarzystw, którym podziękował za życzenia. Następnego dnia, podczas uroczystego obiadu toast na cześć Jego Cesarskiej Wysokości wniósł szef sztabu generalnego - baron Konrad von Hötzenndorf.

- Dozorca magazynu, pan Walenty Postułka otrzymał od Rządu krajowego ustawową nagrodę pieniężną za uratowanie życia dwóch dziewczyn. Mężczyzna zapobiegł ich utonięciu 7 lipca 1914 roku. Chwała bohaterom!

- Redakcja „Gwiazdki Cieszyńskiej” otrzymała następującą kartę polową: „Przy dobrej myśli, w zdrowym humorze zasyłamy Szanownej Redakcji <> najserdeczniejsze pozdrowienie z pola walki. Oddział karabinów maszynowych c. k. obrony krajowej 1/31. Halpern, kierownik oddziału: Jan Staszko, plutonowy: Teofil Leipert, plutonowy: Paweł Starzyk; Albin Dostal.”

Na kolejną medialną podróż w czasie zapraszamy za tydzień. Poprzednie odcinki można przeczytać tutaj: [Przed 100 laty](#)

PD